

Doorbraak in stressmeting

De veeartsen Ben Horsmans en Jerome Stokkermans zorgen binnenkort voor een doorbraak met een systeem om de gesteldheid van paarden à la minute te registreren. Het gaat om een wereldwijd gezien uniek systeem dat door een Amerikaanse arts werd ontwikkeld voor mensen en dat nu ook de (stress)gesteldheid van het paard in beeld brengt.

Het levert volgens Horsmans een schat aan informatie op over het welbevinden van paarden tijdens transport. „Het is van kilometer tot kilometer geregistreerd.” Hij is dierenarts in Selfkant Hoengen en actief bij de FEI (Fédération Equestre Internationale) waarvoor hij als teamdierenarts internationaal opererende topsportpaarden in de endurance en bij de vierspannen begeleidt.

Horsmans runt zelf een paardenveeartsenpraktijk. Daarnaast is hij ook nog docent aan het hippisch centrum in Deurne. Jerome Stokkermans een oud studiegenoot aan de Faculteit voor Diergeneeskunde in Utrecht heeft een gemengde praktijk en werkt ook mee aan de nieuwe gedragsmeter.

Het idee is afkomstig van een Amerikaanse arts, van wie het tweetal de naam uit octrooi-overwegingen niet prijs wil geven. De arts werkt met het Autonomic Nerve Device-systeem voor mensen, waarmee hij onder meer de effecten van stress bij binnenverters meet.

Horsmans en Stokkermans werden door de arts overtuigd van de mogelijkheden en gebruiken eenvoudig aan te brengen elektroden om de stress te meten.

„Opwinding, nervositeit en rust; je kunt het via de HRV (Heart Rate Variability) meteen registreren. Ook bij paarden, waarbij je aan de buitenkant niets ziet, is de stress van binnen meteen te zien op de computer.”

Het systeem signaleert heel scherp de verschillen tussen sympathisch en parasympatisch. Bij de laatstgenoemde registratie heeft het paard een supergevoel, het maximale wellnessniveau. Sympathisch meet de stress bij situaties waarbij het paard soms onder druk in de weer is. Een verhoging van hart- en ademprequentie bevordert de werklust en remt de spijsvertering. De parasympaticus heeft een hoge activiteit bij rust en lage activiteit bij stress en topsport.

„Je kunt het à la minute zien. Zet een paard op transport naar Spanje en je ziet het meteen als er onregelmatigheden in die reis waren. Net zo goed als je ook kunt aflezen hoe lang medicatie werkt. Het is een doorbraak, omdat je bijna geen omslachtige onderzoeken hoeft te doen om de gesteldheid van het paard te registreren.”

Officiële doorbraak

Toch is er nog enige terughoudendheid bij het tweetal. „De echte doorbraak is er nog niet. Bij mij in de praktijk werkt het in tientallen gevallen goed, maar er moet een stevig praktijkonderzoek bij een wetenschappelijk instituut komen, waarbij er cijfers op tafel komen, zodat de doorbraak ook officieel gemaakt kan worden.”

Het systeem heeft nog meer voordelen. Het kan de gesteldheid van paarden toetsen bij minder of juist meer licht, in trainingssituaties, bij narcosebegeleiding, en bij minder of juist meer conditie. Het aanmaken van endorfine in een stresssituatie is ook meteen afleesbaar. „Alles staat binnen een mum van tijd vast. Door die tijdsinst is het systeem ook relatief goedkoop.”

De Vaste Kamercommissie van LNV was positief over de onderzoeksmethode van Horsmans en Stokkermans. „Zo positief dat we er wat van mogen verwachten, hoewel dat tot dusver nog niet tot een subsidie heeft geleid”, aldus Horsmans. Doordat de algoritmes kunnen worden aangepast, is het systeem geschikt voor diverse diersoorten.

[Nieuwe Oogst, zaterdag 22 december 2007](#)

Meer items

- 02-08-2008** Actie tegen paspoortfraude
- 02-08-2008** 'Zeepaardje' voor Waddenkust
- 02-08-2008** Verschil in btw pensionstalling
- 02-08-2008** Tegen de stroom in
- 02-08-2008** Welzijnsmeetlat voor paarden
- 02-08-2008** Hippische Ondernemersdag
- 05-07-2008** 'Pak mestwet samen op'
- 05-07-2008** Paarden in het handelsregister
- 05-07-2008** Hippisch Ondernemer
- 05-07-2008** Huiselijk geweld

[Meer.](#)